

kulcsokat. A társulati hozamoknak a proponált módon való megosztása azonban a tartalékolások kérdését csak még jobban kiélezi. Ha az osztaléokra alacsonyabb adóté-
tel állapítatik meg a jelenleginél, az osztalékként ki nem folyósított többlethaszonra azonban a jelenlegi kulcsok továbbra is fenntartatnak, nem a jelenlegi kulcsok mér-
séklése az, ami constansan megmarad a köztudatban, ha-
nem az, hogy a tartalékolások magasabb adó alá esnek,
mint az osztalék és ez Gazda kritikusan szerint oda ve-
zetne, hogy a tartalékolásokra mind kisebb és kisebb
összeg fordíthatnák és ez a társulatok belső megerősödé-
sének continuitását veszélyeztetné.

*

E keret szűk ahhoz, hogy a magunk álláspontját az
előbbieken exponált vita tekintetében kifejtsük és
megindokoljuk. Annyi kétségtelen, hogy Gazda értékes
és közgazdaságilag alaposan átgondolt előadásának so-
rán a kincstár fiskális érdekeihez is közeledni igyekezett
és javaslatát valójában áthidaló kompromisszumnak
szánta.

GAZDASÁGI SZEMLE

A részvényjogi reformtörekvések főbb problémái

A *Civiljogászok vitatársaságában* e címen dr. Zerko-
witz Zsigmond március 6-ikán tartott előadásában foglalko-
zott azokkal a reformokkal, amelyek a németországi 34-ik
kölni jogászgyűlés által kiküldött bizottság jelentése és a
németbirodalmi igazságügyminisztérium enqueteje folytán
most kerülnek megvitatásra és azokkal a reformokkal, amelye-
ket az 1929. évi angol Company's act már meg is valósított.

Előadó abból indul ki, hogy a gazdaság struktúrájának
megváltozása szükségessé tette azt, hogy a nagyvállalatok
szerepét az állami életben újból megvizsgáljuk és ezzel kap-
csolatban a részvényjogi szabályokat is és látjuk mindenütt,
ahol nagyobb ipari és kereskedelmi élet van, hogy nemcsak
a részvényjogi joggyakorlat változott, hanem egész új pro-
blémák vetődtek fel. Ezek közül az előadó részletesen fog-
lakozott a vállalatok *tőkemegszerzésének könnyítésére vo-
natkozó*, különösen az északamerikai Egyesült Államokban
ismeretes parin aluli részvénykibocsátással, a quota-rész-
vényvel, az opciós részvények és a convertible bondok kér-
désével, az angol jogban ismert engedélyezett alaptőke és a
tényleg jegyzett alaptőke közti eltéréssel, a német jogban
ismert engedélyezett alaptőke és a tényleg jegyzett alaptőke

közi eltéréssel, a német jogban ismert ú. n. Vorratsaktíveel.

Előadó végül még a szavazójog aktuális kérdéseit ismertette a Kúria joggyakorlata alapján a többszörös szavazati jog tekintetében, a strohmann részvényesek szavazati jogát, a szavazati jog átruházásának kérdését és hogy az elzálogosított részvényekkel való szavazati jog kit illet és miként gyakorlandó.

Az előadáshoz hozzászóltak dr. Oppler Emil, dr. Doroghy Kálmán, dr. Székely Lajos, dr. Móra Zoltán, dr. Glücksthal Andor és dr. Fenyves Béla. A zárszót mondta: dr. Meszlény Arthur.

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT

Ha az ingatlan adás-vételi szerződés bírói ítélettel gazdasági lehetetlenülés okából hatálytalanított, az ingatlanak visszaadásától vagyonátruházási illetéket nem lehet követelni. (Közigazgatási Bíróság 9202/1928. szám.) A panaszosok terhére a megtámadott illeték azért szabott ki, mert a panaszosok által K. János és nejének eladott ingatlanokra vonatkozó adás-vételi szerződés a kiszabás alapjául szolgált bírósági illetékekkel gazdasági lehetetlenülés okából hatálytalanított, ez által pedig a panaszosok az általuk eladott ingatlant visszavásárlás útján újból megszerezték. Kiszabott és fenntartott az illeték a panaszosok terhére a megtámadott határozat szerint főleg azért, mert a bírósági ítéletekkel a fentebb említett adásvételi ügylet nem eredeti érvénytelenség miatt semmisített meg. Az 1920:XXXIX. t.-c. 67. §-ának 5. pontjában foglalt rendelkezések figyelembevételével azonban az a körülmény, hogy az alap-adásvételi szerződést bíróilag ne meredeti érvénytelenség miatt semmisítette meg, csak az alap-adásvételi szerződés után kiszabott illeték törlésének megtagadására szolgálhat alapul, de nem szolgálhat alapul a volt eredeti tulajdonosok terhére újabb vagyon átruházási illeték kiszabására, éspedig annál kevésbé, mert a gazdasági lehetetlenülés miatt bíróilag hatálytalanított szerződést nem visszavásárlásnak kell és lehet tekinteni, hanem azt azzal az esettel kell azonosnak minősíteni, amikor a szerző, később a megvett dolgot az átruházónak azért kénytelen visszaadni, mert kötelezettségeit nem teljesítette. Ilyen esetekben pedig a visszaadást az 1920. évi XXXIV. t.-c. már hivatkozott 67. §-a 5. pontjának második bekezdése értelmében újabb vagyon átruházásnak minősíteni nem lehet, a gazdasági lehetetlenülés miatt bíróilag hatálytalanított adásvételi szerződés folyományaképek bekövetkező visszaadástól tehát ez alapon szintén nem lehet illetéket követelni, amiért a rendelkező rész értelmében kellett határozni.